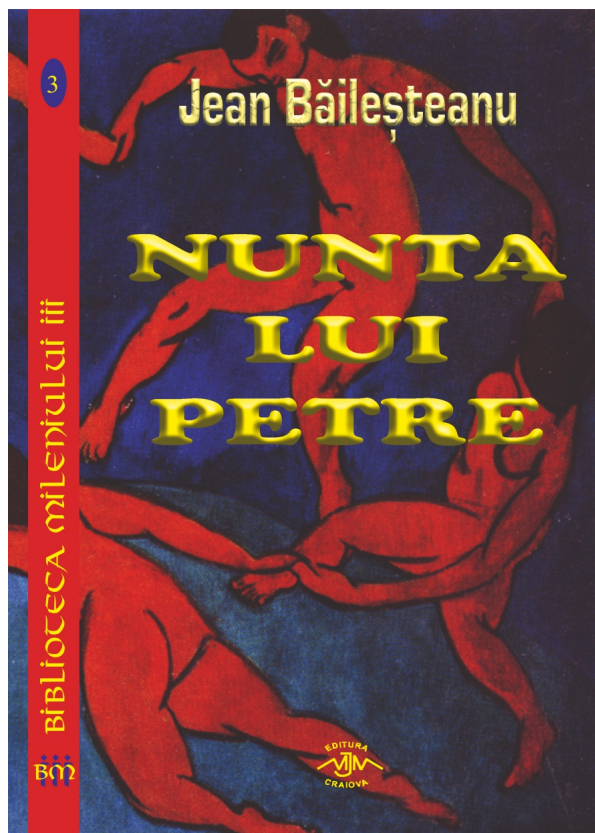

Nunta lui Petre

povestiri, 504 pagini

Evaluare: Nu a fost evaluat încă?

Pre?

Pre?ul de vânzare 31,50 lei

Pre?ul de vânzare f?r? taxe 30,00 lei

Valoarea taxei 1,50 lei

[Pune o întrebare despre acest produs](#)

Descriere

Oricând despre vitalitatea limbii vorbite la români

O survolare a filonului realist în proza românească? ne confirmă permanen?a acestuia, indiferent de gradul accentuat sau nu a influen?ei socialului. C?ci f?r? miza acestuia, realismul nu poate fi în?eles în vreun fel. Atunci îns? când socialul a devenit scop în sine, crea?ia a suferit în plan estetic, fiind eticist?, tezist?, documentarist? sau fals?. Dacă a fost îmbibat? sau cel pu?in alimentat? de politic, a rămas caduc? ?i a

înregistrat închistarea doar în epoc? ?i în ...arhivele viitorului.

Când realismul a p?r?sit socialul accentuat, neavând decât punct de plecare în matricea lui sau u?oare ori b?nuite tangen?e, s-au ob?inut fa?ete ale fantasticului, ale psihologicului, ale naturalismului expresionist.

Trecând în registrul subtilit??ilor moderne, realismul s-a identificat prin sugestii, simboluri, iar în plan stilistic, prin limbaje atât de variate, încât s-a creat o dinamic? a lecturii, pe care receptorul ipotetic a fost obligat s-o accepte numai a?a.

Scritori cu vechi state de lucru, Jean B?ile?teanu (n. 1951) a experimentat povestirea ca pe forma cea mai aleas?, dac? nu specific? par lui m?me, satului din sudul Olteniei, mai precis din zona Desn??uiului. Clopotul viselor (1975), Dealul lupului (1978), Pove?tile de fiecare zi (1982) dau o nobil? m?sur? comunic?rii ?i impun un timbru foarte apropiat lui Marin Preda ori Zaharia Stancu, adic? unei vitalit??i muntene revelatorii. Zonele de interferen?? privind tipologia, onomastica ?i mentalitatea personajelor fac dovada unei asimil?ri creatoare a modelelor. În ultim? instan??, a reverbera?iilor acestora în timp.

Romanele Drum în t?cere (1987) ?i Goana (1988), ulterior în edi?ii revizuite, ofer? un univers artistic, nu atât schimbat, sub raport tematic, cât sub acela al realiz?rii meritorii, confirmând c? specia romanului poate fi „cale regal?” de supravie?uire a literaturii. Restul limbajelor strunite în cele mai diferite ?i complexe registre narrative a impus un stil ?i o diferen?? specific? fa?? de contemporanii lui.

Tot în lumea unui concret realist, se afl? ?i actualul volum de schi?e, nuvele ?i povestiri, intitulat Nunta lui Petre.

Rotonda narativ? reune?te piloni epici, ancora?i solid în tema satului, a ?colii, mai pu?in a ora?ului, a micilor func?ionari, a tribula?iilor pe care oamenii le înregistreaz? într-un social mereu contorsionat. Mai întotdeauna forfota uman? semnific? ?i fuga de singur?tate, de izolare, dorin?a aprig? de a se exprima. Un monolog covâr?itor, cu inflexiuni ?i iriz?ri de inteligen??, de psihologie ?i mentalitate aproape de antologie se nume?te în drum spre cas?. T?t?u aminte?te, cam vag totu?i, de personajele sucite ale lui Nicolae Velea, apoi F?nu? Neagu, îns? prin radiografia verbal? ce ?i-o aplic? nemilos la poarta prietenului s?u atinge fiorul dostoevskian. ?i nu este deloc exagerat dac? a? spune c? T?t?u ne apare ca un om de priscopas, cu o con?tiin?? a individului care nu poate ie?i din „azilul de noapte” al socialului constrâng?tor.

Trecându-?i în revist? întreaga via?a, sub impulsul unei sticle de ?uic? (in vino veritas!), în miez de nopate, la poarta prietenului lordache, T?t?u izbucne?te la un moment dat: „S? fug? to?i de tine c? nu po?i s?-?i ?ii gura ?i spui adev?rul... Adev?rul, ete, de-asta n-am ?inut cont, nu trebuie spus... Cu el trebuie s? ?ii secret... Minciuna e la mare putere acum!”

În finalul terifiantului s?u monolog dialogat, T?t?u se înec? în plâns ?i strig? aproape strivit de amintiri: „sunt fericit”.

Scritorul politizeaz? momentul ?i aduce în scen? „trei umbre”, care ridic? pe individ, conducându-l spre o ?int? necunoscut?.

Textul este memorabil, nu numai pentru talentul prozatorului, ci pentru eventuala proz? româneasc? din aceea?i categorie literar?. În fond, Jean B?ile?teanu demonstreaz? realist c? omul, care ?i-a asumat istoria ca pe propria-i biografie, are ?i un moment de judecare a ei, prilej de a se scoate pe sine în afar?, atunci când a constatat c? aceasta i-a fost ma?ter?.

Ciclul Nunta lui Petre pune accentul mai mult pe latura comic? a situa?iilor ?i a limbajelor, nu departe de Ion Marin Iovescu, cel din Nunt? cu bucluc. Neprev?zutul, întâmplarea, accidentalul nu fac cas? bun? întotdeauna cu normalul, cu orizontul de a?teptare. Secven?ele atipice din via?? sunt ?i mici trucuri de tehnic? narativ?, pe care prozatorul le folose?te pentru „a ag??a” câteva tare sociale sau umane.

Exist? un întreg folclor rural - de la cântece, hore, vorbire, mai ales direct?, vie, spumant?, rebel? când ?i cât trebuie, dar ?i indirect? pân? la situa?ia când prozatorul intr? ?i el în jocul limbajului personajelor, dar parcimonios, supravegheat.

Oricum, satul pentru Jean B?ile?teanu nu este un spa?iu închis, de?i comunitatea se împarte pe grupuri de interese, de rudeni, în func?ie de conjunctur?, ?i are leg?turi cu ora?ul. Ora?ul cel mare se nume?te Craiova, iar celelalte – Bucure?ti, Timi?oara, Turnu Severin.

Unele proze din Clopotul, Roata, Pove?tile de fiecare zi înf??ieaz? micile calvaruri sau drame, p?guboasele momente ale colectiviz?rii, ranchiuna mai marilor zilei rev?rsat? peste oamenii simpli. De aici leg?turile oficiale sau ascunse cu poli?i?ii, ofi?eri acoperi?i sau cu petli?e albastre ?a.m.d.

Iubirea ca tem? etern? este mereu pus? în balan?? de oameni, de întors?tura politic? a timpului. Jean B?ile?teanu vine elegant, conving?tor în descenden?a clasicilor no?tri din secolul al XX-lea ?i socote?te pe omul îndr?gostit ca pe o fiin?? implinit?, capabil? de o judecat? dreapt?, s?n?toas?. Ba chiar acestuia, când a atins o asemenea stare de a fi, trebuie s? i se în?eleag? ie?irile conjugale sau de alt? natur?. Cum ar fi revolta, dezbaterea despre neajunsurile vie?ii, provocate de regimurile totalitare.

Cine vrea s? vad? cum se întinere?te filonul realist, îl invit s? citeasc? schi?a R?sufli? p?durea. Din nuvela La vulturil!, Gala Galaction a coborât aici în spa?iul de la marginea p?durii, unde Gic? T?l?ban, înso?it de nevast?, a venit s? secere o litr? de grâu. Cei doi p?rin?i ?i-au l?sat pruncul adormit, pornind cu secera s? doboare grâul. Într-un târziu, întorcându-se la capul locului, pruncul disp?ruse. Alerta?i ?i ceilal?i vecini, c?utarea devine o ac?iune detectivist? care, o dat? încheiat? cu g?sirea lui P?tru, trece în etapa pedepsirii vinovatului. Se conchide c? ar fi turcul, a?ezat în satul lor de mai mult? vreme. Grupul de ??rani îl alung? ca pe un venetic ?i-i dau foc la toat? averea lui, strâns? pe acadele ?i înghe?at?. Apoi r?spândesc zvonul s? nu mai fie primit în nici un sat din apropiere.

Chimia cu Calvera, de?i un memorial de vârst?, p?streaz? acea prospe?ime de limbaj pe care numai elevii o posed?, vehiculând-o cu non?alan??, ca pe un dat care le apar?ine dintotdeauna. Cele unsprezece proze ale ciclului stau sub semnul nota?iei, al în?elegerii din interior a vie?ii de elev – de la plecarea din familie, popasul în ?coal?, pân? la g?sirea identit??ii ?i impunerea posibilei personalit??i.

Masivul volum se încheie pilduitor cu o poveste despre întoarcerea la vatra satului. R?d?cinile p?mântului (chiar dac? ne amintesc de Zaharia Stancu) închid simbolic gândul c? satul ?i ??ranul, indiferent de intemperii politice, r?mân permanen?ele, vitalitatea nestins? a românilor. Iar faptul c? prima nuvel? s-a intitulat în drum spre cas?, ne atrage aten?ia c? în sat trebuie s? se vin? ?i nu s? se plece. Mai cu seam? fiii satului, care, de?i sunt risipi?i pe la ora?e, trebuie s? fie chema?i s? se înve?niceasc? în spa?iul care i-a n?scut. Numai aici via?a poate fi în?eleas? pe deplin în desf??ur?torul s?u de indicatori existen?iali.

Nutresc sentimentul c? prin acest volum, cu alur? de antologie, alc?tuit din edite ?i inedite, prozatorul Jean B?ile?teanu ?i-a deconspirat gradul de cultur? literar?. Se vehiculeaz? multe idei de natur? filosofic?, atr?gând aten?ia, în mod indirect, c? în ciuda modernit??ii, afi?ate ast?zi ostentativ, textele narrative, scrise clar ?i cu investiga?ii multiple în lumea rural?, definesc nu atât o cauz?, cât un scop. Pe de alt? parte, c? limbajele din lumea satului sunt atât de diversificate, încât pot comunica de fiecare dat? ca o harp?, dac? organistul are prestidigit?ia registrelor de sunet ?i lumin? ale cuvintelor. A?a se va în?elege de ce prozele actuale pot interesa deopotriv? pe literat, etnograf, folclorist, lingvist, stilist, critic ?i istoric literar.

Întreg volumul solicit? atât o lectur? de suprafa??, cât ?i una de adâncime, unde provocarea cuvintelor asumate solicit? coduri de simbologie sau imagologie.

Marian Barbu

Recenzii

Nu exist? înc? recenzii pentru acest produs.